

Väärtused Rocca al Mare Koolis

Rein Rebane

12. mai,

2011

Eesti Olümpiaakadeemia seminar

Eeldus

- kool kannab olulist kaasvastutust nii KODUDE kui oma RIIGI ja oma RAHVVA ees noorte inimeste väärtushinnangute kujunemisel

Kuidas õpetada väärtusi?

- Väärtusi saab õpetada vaid läbi eeskuju
- Läbi suhtlemise (arutlemise!), mitte - nii on “õige” ja nii “vale”, mitte loogiliselt põhjendades
- Läbi narratiivide
- Luua mehhanismid väärtuste toimimiseks

Miks on väärtused nii olulised?

- Ühtsed väärtused “peaks” olema meie peamine koostoimimise alus
- Enamuse oma igapäevastest ja ka pikemaajalistest tegutsemise otsustest teeme me väärtushoiakutest lähtuvalt
- Meie tegevuse mõttekust hinnates hinnatakse tegelikult meie väärtusi oma väärtustest lähtuvalt

Kooli (väärtuste) alusdokumendid

- Kontseptsioon
- Kooli õppekava ja arengukava
- Kooli kodukord
- Sisekoolituskava
- 3e-poolsed lepingud (kool-vanemad-õpilane)

Mis on väga tähtis?

- Et kooli väärtused oleksid diskussiooni objektiks kogu kooliperele
- Et kõikide töötajate intellektuaalne- ja emotsionaalne potentsiaal oleks haaratud - avatud küsimused oma koolis toimiva väärtusmudeli loomiseks

Mis neid väärtusi toetavad ?

- Koolikorralduses
 - kooli kalender (riiklik-, rahva-, kiriku-)
 - hommikukogunemised ja klassitunnid
 - arenguvestlused
 - laialdane valik huvitegevuse võimalusi
 - * ekskursioon * koolikujundus * toitumine

ROCCA AL MARE KOOL

- Õppekorralduses
 - valikainete süsteem
 - väärtusõpetuse ainekava 1.-4.kl ja 5.,6.,7. ja 10.kl
 - loovusainete integreeritud õppekava KU-KÄ-KO
 - õpinguraamatud*
 - loodusklass
 - EAK

ROCCA AL MARE KOOL

- Suhtlemises
 - arenguvestlused
 - e - kool
 - kodukord
 - mitme klassijuhataja süsteem ja klassitunnid
 - kujundav hindamine
 - keskuste- ja spordipäevad, kogunemised jms.
- Juhtimises
 - “õhuke kool”- väärtushoiakute põhine juhtimine
 - osalusdemokraatia
 - õpilaste omavastutuslikud ettevõtmised

Milline võiks olla ideaal?

- kodu, kooli ja ühiskonna väärtushinnangud on sel määral sarnased, mis võimaldavad olulistel väärtustel resoneeruda ja muudavad koostoimimise mõttekaks.

VÄÄRTUSED, MIS JUHIVAD RaM KOOLI

- ÕNNELIKKUS
- VAIMSUS
- EETILISUS

* nüüd tuleb need väärtused tegevusjuhistena lahti kirjutada, et nad aitaks igapäevaelus toimida ja toimimisest aru saada

PÜHENDUMUS

- Süda, pea ja tahe võetakse tööle kaasa
- Väärtusi tuleb elada (eranditult kõigil!)
- Kokkulepped
- Me oleme siin ainult õpilaste jaoks

TULEMUSLIKKUS

- Kujundav hindamine
- Eesmärkide seadmine ja hindamiskriteeriumid
- Planeerimine ja analüüs
- Õpioskused
- Arengu hindamine 6 aspektist
- Sotsiaalne, emotsionaalne, kõlbeline ja akadeemiline areng on läbipõimunud

Eesti kool: medali 2 poolt (M.Sutrop)

- Väga hea koht PISA uuringutes, aga näitab keskmist taset, osutab sellele, et tagatakse teadmiste hea tase, aga mitte loovus, probleemide lahendamine
- Hariduse (instrumentaalne) väärtustamine, vanemad hindavad head õppeedukust, mitte teadmisi ja huvi
- Need, kes pole nii edukad kaotavad eneseusu, ei leia oma kohta elus - väljalangevus, alkoholism, narkomaania, halb tervis, kuritegevus
- Paljude õpilaste madal enesehinnang
- Õpilastel ja õpetajatel suur koolistress, vähene koolirõõm

V.-R. Ruus, M.Leino, jt uuring (2007)

- Õppetöö ülejõukäiv koormus: 70%
- Õpilaste krooniline väsimus: 67%
- Õpilaste tervistkahjustav käitumine: 25% lohutus alkoholist (23% põhikoolis), 22% suitsetab, 3% tarvitab narkootikume
- Õpilaste vastumeelsus kooli suhtes: 33% ei taha koolis käia, 33% koolis on igav, 46% enamik õpetajaid ei õpeta huvitavalt
- Õpilaste kalduvus kasutada vägivalda: 67% on narrinud või kiusanud
- Usaldamatus õpetajate suhtes: 61% vs. 33%

Laste heaolu Euroopa Liidus

- Lapsed elavad puuduses (3. koht)
- Elamistingimustega probleemid (kõige enam)
- Laste suhted vanematega (Eestis kõige enam ühe vanemaga peresid)
- Suhted kaaslastega (tagant 3. koht)
- Subjektiivne heaolutunne (tagant 2. koht)
- Koolimeeldivus (Eestis kõige väiksem)
- Risk, suremus (tagant 2. koht)
- Koolivägivald (tagant 2. koht, 47% jah)

ROCCA AL MARE KOOL

M.Sutrop,I.Kraav.Koolinoorte väärtused ja väärtuskasvatus, 2009

Kasvatusväärtus	Eesti	Soome	Venemaa
vastutustunne	1	4	1
hea õppeedukus	2	-	9
head kombed, käitumine	3	5	8
ausus	4	1	6
puhtus, hügieen	5	4	3
laialdased teadmised	6	-	10
töökus	7	-	2
õiglus teiste inimeste suhtes	8	3	7
sõprus	9	8	-
raha kasutamise oskus	10	9	-
lugupidamine teiste inimeste suhtes	-	6	5
hea ja halva vahel vahet tegemine	-	7	-
kord, oskus aega kasutada	-	-	4
elust rõõmu tundmine	-	10	-

Lastevanemate kasvatusväärtused (I. Kraav, jt uurimus)

- Eesti laste meelest hindavad lapsevanemad kõige enam vastutustunnet, head õppeedukust, korralikku käitumist. Ausus on 4. kohal, soomlastel on see 1. kohal.
- Soomlaste 3. väärtus - õiglus teiste inimeste suhtes on eestlastel 8. kohal. Soomlaste 6. väärtus - lugupidamine teiste inimeste suhtes ja 7. väärtus - hea ja halva vahel vahet tegemine - ei mahtunud eestlaste 10 väärtuse hulka.

Täna.